

ชื่อ.....**เจ็ลย**.....สกุล..... ม.๓/..... เลขที่.....

บทพากย์เอราวัณ ชุดที่ ๒ : แบบฝึกหัดทบทวนบทเรียน

คำสั่ง จงเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. บทพากย์เอราวัณ ผู้ทรงพระราชนิพนธ์คือ....**พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย**.....
 ๒. บทพากย์เอราวัณ บรรยายเหตุการณ์ตอนใด.....**ศึกอินทรีชิต**.....
 ๓. บทพากย์เอราวัณ แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด.....**กาพย์ฉบัง ๑๖**.....
 ๔. เอราวัณ เป็นชื่อของอะไร.....**ช้างทรงของพระอินทร์**.....
 ๕. จากข้อ ๔ มีลักษณะอย่างไร.....**มี ๓๓ เศียร ๑ เศียรมี ๗ งา ๑ งามี ๗ สระบัว**.....
 ๖. อินทรีชิตเป็นโอรสของใคร**ทศกัณฐ์**.....
 ๗. อินทรีชิตชื่อเดิมว่าอะไร.....**รณพัตร์**.....
 ๘. เหตุที่ได้ชื่อว่าอินทรีชิต เพราะ.....**รบชนะพระอินทร์**.....
 ๙. อินทรีชิตได้พรวิเศษจากใคร.....**พระอิศวร พระพรหม พระนารายณ์**.....
 - ๑๐.อินทรีชิตใช้เวทมนต์ใดที่พระอิศวรประทานให้.....**แปลงกายเป็นพระอินทร์**.....
 - ๑๑.อินทรีชิตเรียนวิชาศิลปศาสตร์ที่สำนักใด.....**ฤาษีโคบุตร**.....
 - ๑๒.พระอิศวรประทานอะไรให้แก่อินทรีชิต.....**ศรพรหมาสตร์ และพรแปลงกายเป็นพระอินทร์**.....
- พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๘

๐ อินทรีชิตบิดเบือนกายิน	เหมือนองค์อมรินทร์
ทรงคชเอราวัณ	
๐ ช้างนิมิตฤทธิแรงแข็งขัน	เผือกฟ่องผิวพรรณ
สีสังข์สะอาดโอพาร์	
๐ สามสิบสามเศียรโสภา	เศียรหนึ่งเจ็ดงา
คั่งเพชรรัตนรูจี	
๐ งาหนึ่งเจ็ดโบกษรณี	สระหนึ่งย่อมมี
เจ็ดกออุบลบันดาล	
๐ กอหนึ่งเจ็ดดอกดวงมาลย์	ดอกหนึ่งแบ่งบาน
มีกลีบได้เจ็ดกลีบผกา	

๑ กลีบหนึ่งมีเทพธิดา
แน่น้อยลำพานงพาล	เจ็ดองค์โสภา
๑ นางหนึ่งย่อมมีบริวาร
ล้วนรูปนิรมิตมายา	อีกเจ็ดเขวามาลัย
๑ จักรบารัร่ายสายหา
ทำที่คังเทพอัปสร	ชำเลื่องหางตา
๑ มีวิมานแก้วงามบวร
ดั่งเวไชยันต์อมรินทร์	ทุกเกศกฤษุช

๑๓. สาระสำคัญของบทประพันธ์ข้างต้นกล่าวถึงสิ่งใด.....**ลักษณะของช้างเอราวัณ**.....
๑๔. ลักษณะของช้างเอราวัณที่ปรากฏตามบทประพันธ์
- ๑๔.๑ ช้างเอราวัณ มี.....**๓๓**..... เศียร
- ๑๔.๒ ในช้างเอราวัณ ๑ เศียร มี งา.....**๓**.....งา สรุปลงแล้วมีงา ทั้งหมด**๒๓๑**.....งา
- ๑๔.๓ ในช้างเอราวัณ ๑ งา มีสระเบี้ยว.....**๓**.....สระเบี้ยว สรุปลงแล้วมีสระเบี้ยว ทั้งหมด**๑,๖๑๓**.....สระเบี้ยว
- ๑๔.๔ ในช้างเอราวัณ ๑ สระเบี้ยวมี**๓**..... กอบัว สรุปลงแล้วมีกอบัว ทั้งหมด ...**๑๑,๓๑๕**.....กอบัว
- ๑๔.๕ ในช้างเอราวัณ ๑ กอบัวมีดอกบัว...**๓**.....ดอก สรุปลงแล้วมีดอกบัว ทั้งหมด ..**๓๕,๒๓๓**.....ดอก
- ๑๔.๖ ในช้างเอราวัณ ดอกบัว ๑ ดอกมี..**๓**..... กลีบ สรุปลงแล้วมีกลีบบัว ทั้งหมด ...**๕๕๔,๖๓๑**.....กลีบ
- ๑๔.๗ ในช้างเอราวัณ ดอกบัว ๑ กลีบมีเทพธิดา**๗**องค์ สรุปลงแล้วมีเทพธิดาทั้งหมด **๓,๘๘๒,๔๑๓**องค์
- ๑๔.๘ ในช้างเอราวัณ เทพธิดา ๑ องค์มีนางบริวาร **๓** คน สรุปลงแล้วมีนางบริวาร ทั้งหมด **๒๓,๑๓๖,๕๑๕** คน
๑๕. อธิบายความหมายของคำต่อไปนี้
- ๑๕.๑ อมรินทร์ หมายถึง.....**พระอินทร์**.....
- ๑๕.๒ โบกษรณี หมายถึง.....**สระเบี้ยว**.....
- ๑๕.๓ เทพอัปสร หมายถึง.....**นางฟ้า**.....
- ๑๕.๔ ดวงมาลัย หมายถึง.....**ดอกไม้ (ดอกบัว)**.....
- ๑๕.๕ เวไชยันต์ หมายถึง..... **ปราสาท วิมานของพระอินทร์**.....
๑๖. “สามสิบสามเศียรโสภา เศียรหนึ่งเจ็ดงา ดั่งเพชรรัตนรุจี” ปรากฏการใช้ภาพพจน์.....**อุปมา**.....
๑๗. สำนวนภาษาโวหารที่ใช้ในบทประพันธ์ข้างต้น มีลักษณะเด่นทางวรรณศิลป์อย่างไร
-**พรรณนาโวหาร**

๑๘. อิทธิพลความเชื่อเกี่ยวกับความเชื่อของ “ช่างเอราวัณ” ส่งผลต่อสังคมไทย คือ
.....**ช่างทรงของพระอินทร์ เป็นสัญลักษณ์ของการกระทำความดี ความอุดมสมบูรณ์**.....

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๑๙-๒๒

๑ เครื่องประดับแก้วแก้วโกมิน ชองหางกระวิน
สร้อยสายชนกถักทอง

๑ ตาข่ายเพชรรัตนร้อยกรอง ผ้าทิพย์ปกตระพอง
ห้อยพู่ทุกหูกขสาร

๑ โลหันทนสารถิขุนมาร เป็นเทพบุตรควาญ
จับท้ายที่นั่งช่างทรง

๑๙. สาระสำคัญของคำประพันธ์ในบทที่ ๑ และ ๒ คือ.....**เครื่องประดับช่าง**.....

๒๐. “เครื่องประดับแก้วแก้วโกมิน” คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง.....**นพรัตน์ แก้ว ๕ ประการ**.....ได้แก่...
.....**เพชร ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิล มุกดา เพทาย ไพฑูรย์**.....

๒๑. พิจารณารูปช่างและเครื่องประดับช่างต่อไปนี้

-ภาพอยู่ในใบงานนักเรียน-

๒๑.๑ หมายเลข ๑ คือ**ชนก**..... หมายถึง....**เครื่องผูกช่าง ทำด้วยเชือกเป็นปม**

๒๑.๒ หมายเลข ๒ คือ**กระวิน**..... หมายถึง....**ห่วงที่เกี่ยวข้องสำหรับสัปคับช่าง**

๒๑.๓ หมายเลข ๓ คือ**ผ้าทิพย์**..... หมายถึง....**ผ้าที่คลุมตระพองช่างตกแต่งสวยงาม**

๒๑.๔ หมายเลข ๔ คือ**ชองหาง**..... หมายถึง....**เครื่องคล้องโคนหางช่าง**

๒๒. จากบทประพันธ์ “โลหัน” ทำหน้าที่**สารถิ/ควาญช่างฝ่ายอินทรี**.....

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๒๓-๒๖

๑ บรรดาโยธาจักรรงค์ เปลี่ยนแปลงกายคง
เทพไทเทวัญ

๑ ทัพหน้าอาร์กขไพโรสณฑ์ ทัพหลังสุบรรณ
กินนรนาคนาคา

๑ ปีกซ้ายถายติวิทยา คนธรรพปีกขวา
ตั้งตามตำรับทัพชัย

๑ ล้วนถืออาวุธเกรียงไกร โดมรศรชัย

พระขรรค์ท้าวตน

๑ ลอยฟ้ามาในเวहन ธีรเร้งรีพล

มาถึงสมรภูมิชัย ฯ

๒๓. “บรรดาโยธาจักรรงค์” หมายถึง.....ทหารทั้ง ๔ เหล่า..เหล่าช้าง เหล่ารถ เหล่าม้า และเหล่ารบ(คน)

๒๔. อธิบายการจัดกองทัพแปลงของอินทรชิต.....

.....ทัพหน้า เทวดาอารักษ์ ทัพหลัง เป็น ครุฑ นาค กิณกร ปีกซ้าย ฤาษี ปีกขวา คนธรรพ์.....

๒๕. “ ถ้วนถ้ออาวุธเกรียงไกร โดมรศรชัย พระขรรค์ท้าวตน” จากบทประพันธ์นี้กล่าวถึงอาวุธ

จำนวน.....๔.....ชนิด ได้แก่..... โดมร ศร พระขรรค์ ทา.....

๒๖. อธิบายความหมายของศัพท์ต่อไปนี้

๒๖.๑ สุบรรณ หมายถึง.....ครุฑ (เป็นพาหนะของพระนารายณ์).....

๒๖.๒ คนธรรพ์ หมายถึง.....ชาวสวรรค์ที่มีความชำนาญด้านดนตรี.....

๒๖.๓ โดมร หมายถึง.....หอกซัด ค้ำมสั้น เป็นอาวุธ.....

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๒๗-๓๑

๑ เมื่อนั้นจึงพระจักรี พอพระสุริย์ศรี

อรุณเรืองเมฆา

๑ ลมหวานอวลกลิ่นมาลา เฟื่องฟุ้งวนา

นิवासแถวเนวดง

๑ ผิ่งภู่มุ่คณาเหมหงส์ ร่อนราตาลง

แทรกใช้ในสร้อยสุมาลี

๑ ดูเหว่าเร้าเร่งพระสุริย์ศรี ไก่ขันปีกดี

กู่ก้องในท้องคงดาน

๑ ปักษาดั้นดาชันขาน หาคู่เคียงประสาน

สำเนียงเสนาะในไพร

๑ เดือนดาวดับเส้าแสงไส สร้างแสงอโณทัย

ก็ผ่านพยับรองเรือง

๑ จับฟ้าอากาศแลเหลืออง ธิบดินทร์เชอบรรเทือง

บรรทมฝันจากไสยา

๒๗. “เมื่อนั้นจึงพระจักรี พอพระสุริย์ศรี อรุณเรืองเมฆา” คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึงใคร.....พระราม.....

๒๘. จากบทประพันธ์ในข้อ ๒๘ กล่าวถึงเวลา.....เช้าตรู่.....

๒๕. ลักษณะเด่นของบทประพันธ์ข้างต้น เป็นการใช้โวหารประเภท.....**พรรณนาโวหาร**.....

๓๐. จากบทประพันธ์ข้างต้นกล่าวถึงสัตว์.....**๖**.....ชนิด ได้แก่.....**ผึ้ง แมลงภู่ หงส์ทอง นกคูเหว่า ไก่ นก(ปีกยา)**.....

๓๑. อธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

๓๑.๑ นิवास หมายถึง.....**แหล่งที่อยู่อาศัย**.....

๓๑.๒ เหมหงส์ หมายถึง.....**หงส์ทอง**.....

๓๑.๓ อโณทัย หมายถึง.....**แสงพระอาทิตย์**.....

๓๑.๔ บรรเทือง หมายถึง.....**ตื้นขึ้น (ทำให้ดีขึ้น)**.....

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๓๒-๓๖

๑ เสด็จทรงรถแก้วโกสัย ไพโรจน์รูจี

จะแข่งซึ่งแสงสุริย์ใส

๑ เทียมสินธพอาชาไนย เรืองรองถวายชัย

ชั้นหุระเหิดเหตุหรรษ์

๑ มาดลีสารถิเทวัญ กรกุมพระขรรค์

ขับรถมากกลางจักรรงค์

๑ เพลารอยพลอยประดับคุมวง กีกก้องกำกวง

กระทบกระหังธรณี

๑ มยุรฉัตรชุมสายพรายศรี พัดโบกพัชนี

กบี่ระบายโบกกลม

๓๒. บทประพันธ์ข้างต้น กล่าวถึงสิ่งใด.....**ราชรถม้าและ การจัดกองทัพฝ่ายพระราม**.....

๓๓. “เทียมสินธพอาชาไนย” มีความหมายว่า.....**การต่อตัวม้ากับรถ**.....

๓๔. “ชั้นหุระเหิดเหตุหรรษ์” คำว่า ชั้นหุ มีความหมายว่า.....**อาการหุตั้งของม้า พร้อมทั้งจะเคลื่อนที่**....

๓๕. ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นสารถิของฝ่ายพระรามคือ.....**มาดลีส**.....

๓๖. “ **มยุรฉัตร(๑)ชุมสาย(๒)พรายศรี พัดโบกพัชนี(๓) กบี่ระบายโบกกลม**” จากบทประพันธ์นี้กล่าวถึงสิ่งใด และข้อความที่ขีดเส้นใต้ หมายถึงอะไรตามลำดับ **(๑) มยุรฉัตร คือ เครื่องสูง เป็นเครื่องกั้นบังเป็นชั้นๆ ทำด้วยหางนกยูง (๒) ชุมสาย คือ เครื่องสูงเป็นรูปฉัตรสามชั้น มีสายไหมห้อย (๓)พัด โบก พัทณี คือ พัดโบกกลมถวายพระมหากษัตริย์ซึ่งประทับ ณ ที่สูง**

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๓๗-๔๒

๑ อึ้งอินทเกียรตินิระงม	เตรสั้งขี้เสียงประสม
ประสานเสนาะในไพร	
๑ เสียงพลโห่ร้องเอาชัย	เลื่อนลั่นสนั่นใน
พิภพเพียงทำลาย	
๑ สัตกัณฑ์บรรพตทั้งหลาย	อ่อนเอียงเพียงปลาย
ประนอมประนอมชมชัย	
๑ พสุธาอากาศหวาดไหว	เนื่อนกตกใจ
ชุกซ่อนประหวั้นขวัญหนี	
๑ ลูกครุฑพลัดตกนิมพลี	หัสดินอินทรี
คาบซ้างก็วางไอยรา	
๑ วานรสำแดงเดช	หักถอนพฤษยา
ถ้อยต่างอาวุธยุทธยง	
๑ ไม้ไผ่ล้อย่างกลางดง	แหลกถูล้มลง
ละเอียดด้วยฤทธิโยธี	

๓๗. สาระสำคัญของบทประพันธ์นี้คือ.....**ความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระราม**.....
๓๘. “อึ้งอินทเกียรตินิระงม” คำว่า อินทเกียรตินิ หมายถึง.....**กลอง ที่ใช้บอกสัญญาณออกรบ**.....
๓๙. จากบทประพันธ์ข้างต้นในบทที่ ๑ และ ๒ จินตภาพที่ชัดเจนที่สุดคือจินตภาพทางด้าน.....**เสียง**.....
๔๐. บทประพันธ์ใดจากข้างต้น มีการใช้โวหารภาพพจน์ประเภท “อติพจน์” **กล่าวเกินจริง**
.....**เสียงพลโห่ร้องเอาชัย เลื่อนลั่นสนั่นใน**
พิภพเพียงทำลาย.....
๔๑. บทประพันธ์ใดจากข้างต้น มีการใช้โวหารภาพพจน์ประเภท “บุคลาธิษฐาน หรือ บุคคลวัต” **การ**
กำหนดให้สิ่งที่ไม่ใช่คนแสดงอาการเหมือนคน เช่น ฟ้าร้องไห้ ไบไม้เรียงรำ
สัตกัณฑ์บรรพตทั้งหลาย อ่อนเอียงเพียงปลาย
ประนอมประนอมชมชัย.....
๔๒. “ลูกครุฑพลัดตกนิมพลี หัสดินอินทรี คาบซ้างก็วางไอยรา”
จากบทประพันธ์นี้ คำว่า “นิมพลี” หมายถึง.....**ต้นจ้าวเชิงเขาพระสุเมรุ**.....
และคำว่า “หัสดินอินทรี” หมายถึง.....**นกขนาดใหญ่ในป่าหิมพานต์**.....

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๔๓-๔๔

๑ อากาศบดบังสุริยศรี
ทุกชั้นอำนวยการอวยชัย	เทวัญจันทร์
๑ บ้างเปิดเกลแก้วแววไว
ซ้องสาธุการบูชา	โปรยทิพมาลัย
๑ ชักรถรี่เรื่อยเรื่อยมา
กงรถไม่จครณินทร์	พุ่มบุษปมาลา
๑ เร่งพลโยธาพานรินทร์
วานรให้เร่งรีบมา	เร่งรัดหัดดิน

๔๓. จากบทประพันธ์ต่อไปนี้ เกิดเหตุการณ์อะไร ..**เทวดา นางฟ้าบนสวรรค์ทุกชั้นมาอำนวยการอวยพรให้
 กองทัพพระรามได้รับชัยชนะ เปิดหน้าต่างแก้วจากสวรรค์โปรยดอกไม้อวยพร**

๔๔. อธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

- ๔๔.๑ บุษปมาลา หมายถึง**ดอกไม้**.....
 ๔๔.๒ ทิพมาลัย หมายถึง.....**ดอกไม้สวรรค์**.....
 ๔๔.๓ ธรณินทร์ หมายถึง.....**แผ่นดิน**.....

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๔๕-๔๖

๑ เมื่อนั้นพระศรีอนุชา
ตรัสถามสุกรีพขุนพล	เอื่อนอรรธวัจนา
๑ เหตุไฉนสหัสสนัยน์เสด็จคล
เธอมาด้วยกลอันใด	สมรภูมิไพโรศณท์
๑ สุกรีพทูลทศเฉลยไข
เสด็จด้วยหมู่เทวา	ทุกทีสหัสสนัยน์
๑ อวยชัยถวายทิพมาลา
เห็นวิปริตคุณน	บัดนี้เธอมา
๑ ทรงเครื่องศัสตราแยงชล
ไปเข้าด้วยราพณ์อาธรรม์	ฤาจะกลับเป็นกล
๑ พระผู้เรืองฤทธิแข็งขัน
อย่าไว้พระทัยไพร	คอยดูสำคัญ
๑ เมื่อนั้นอินทรชิตยักยี้
ตรัสตั้งเสนี	

ให้จับระบารำถวาย

๑ ให้องค์อนุชานารายณ์ เกลิบเคลิ้มวรกาย

จะแผลงซึ่งศัสตรศรพล

๔๕. จากบทประพันธ์ คำว่า “พระศรีอนุชา” หมายถึง.....**พระลักษมณ์**..... คำว่า “สหัสสนัยน์”
หมายถึง.....**พระอินทร์**..... และคำว่า “พระผู้เรืองฤทธิแข็งขัน” หมายถึง.....**พระลักษมณ์**.....

๔๖. “ทรงเครื่องศัสตราแยงยล ฤจะกลับเป็นกล ไปเข้าด้วย**ราพณ์อาธรรม์**” คำที่ขีดเส้นใต้
หมายถึง.....**ทศกัณฐ์**.....

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๔๗-๕๐

๑ อินทรชิตสถิตเหนือเอรา วัฒนทอคทศนา
เห็นองค์พระลักษมณ์ฤทธิรงค์

๑ เกลิบเคลิ้มหฤทัยไหลหลง จึงจับศรทรง
พรหมาสตร์อันเรื่องเดชา

๑ ทูนเหนือเศียรเกล้ายักษ์ หมายองค์พระอนุชา
ก็แผลงลำแดงฤทธิธรม

๑ อากาศก้องโกลาหล โลกถันอิงอล
อำนาจสะท้านธรณี

๑ ครเติมไปทั่วราศี ต้ององค์อินทรีย์
พระลักษมณ์ก็กลิ้งกลางพล

๔๗. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากบทประพันธ์คือเหตุการณ์.. **อินทรชิตแผลงศรพรหมาสตร์ใส่พระลักษมณ์**

๔๘. อินทรชิตแผลงศร.....**พรหมาสตร์**.....ถูกพระลักษมณ์สลบไป

๔๙. พระลักษมณ์ฟื้นขึ้นมาได้โดยที่.....**พิเภกให้หนุมานไปเอายาที่เขาสรรพยา แก้ไขให้พระลักษมณ์**
ฟื้น.....

๕๐. ข้อคิดคติเตือนใจที่ได้รับจากบทประพันธ์ และให้คุณค่าทางด้านสังคมคือ

.....**โทษของความประมาทที่เกิดจากความลุ่มหลง**.....